

Hodnoticí aktivita

Veverka

Anotace

Žák si rozšíří a upevní své znalosti o vybraném zástupci živočišné říše (veverce), rozpozná informační hodnotu předložených textů a využije je tvořivě pro kvalitní a účinnou komunikaci se spolužáky (kompetence komunikativní).

Věk – cílová skupina

2. až 3. ročník

Časová dotace (rozsah výuky)

1 vyučovací hodina

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Základní povědomí o způsobu života vybraného organismu (veverky) je výhodou, není však nezbytné.

Pro fázi hodnocení je nezbytná základní dovednost poskytnout zpětnou vazbu (jednoduché slovní hodnocení, hodnocení výběrem odpovídajícího piktogramu, jednoduché zdůvodnění výběru).

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Výuka v běžné třídě, zajištění prostoru pro nerušenou práci skupin i jednotlivců.

Pracovní list, puzzle, sebehodnocení a hodnocení spolužáka.

K dispozici žákům prázdné listy papíru – buď do lavice, nebo na místo, kde si je mohou brát.
Lepidlo.

Vzdělávací obor

Člověk a jeho svět

Očekávaný výstup

ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence komunikativní: z obsahu klíčové kompetence se jedná především o přiměřený způsob vyjadřování odpovídající dané komunikační situaci, o naslouchání s porozuměním a účelné využívání komunikačních prostředků.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Při řešení hodnotící aktivity budou žáci uplatňovat následující schopnosti a dovednosti:

- formulovat a vyjadřovat jednoduché myšlenky a názory věcně správně, výstižně, souvisle;
- naslouchat promluvám ostatních s porozuměním;

- rozlišit informační hodnotu textů, grafických a obrazových materiálů, běžně užívaných informačních a komunikačních prostředků;
- využít získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními;
- vyjádřit se a reagovat adekvátně tvořivě.

Součástí hodnocí aktivity

- Veverka – pracovní list
- Veverka – texty
- Veverka – puzzle
- Veverka – významy slov
- Veverka – sebehodnocení a hodnocení spolužáka
- Veverka – pozorování
- Veverka – hodnoticí arch pro učitele
- Veverka – obrázek 1 (Zdroj: <https://pixabay.com/cs/photos/%c4%8din%c4%8dila-hlodavec-dom%c3%a1c%c3%ad-zv%c3%ad%c5%99e-srst-1897799/>)
- Veverka – obrázek 2 (Zdroj: <https://pixabay.com/cs/photos/veverka-hlodavec-divok%C3%A1-zv%C4%9B%C5%99-les-4466632/>)
- Veverka – obrázek 3 (<https://pixabay.com/cs/photos/veverka-hlodavec-p%c3%a1st-se-j%c3%adst-4310069/>)

Struktura a organizace realizace hodnocí aktivity

1. Na začátku hodiny se žáci rozdělí do dvojic.
2. Učitel rozdává každé dvojici obálku s rozstříhaným puzzle (puzzle). Prvním úkolem dvojic je složit puzzle, odhalit téma, zapsat si ho do pracovního listu a zaznamenat, co se z textu hádanky o veverce dozvěděli (pracovní list).
3. Učitel naváže brainstormingem na téma, co dalšího žáci o veverce už vědí.
4. Následně přidělí každé dvojici jeden text (texty).
5. Dvojice si text pozorně přečte, zakroužkuje slova, kterým nerozumí nebo jen tuší jejich význam a zapíše je do pracovního listu (pracovní list).
6. Význam zakroužkovaných slov dvojice dohledá na kartičkách rozmístěných po třídě a parafrázuje ho do pracovního listu (významy slov; pracovní list).
7. Dvojice žáků pak prodiskutují, co nového se z textu dozvěděli, společně vymyslí vhodný název textu a doplní ho k textu v pracovním listu (pracovní list).
8. Společně pak připraví dvě názorné prezentace toho nejzajímavějšího, co zjistili, formou obrázku (řady jednoduchých obrázků) a dvěma větami (pracovní list). Učitel se po přidělení textů dle svého uvážení věnuje pozorování vybraných dvojic žáků. Své postřehy zaznamenává (pozorování).
9. Hotové prezentace obrázků a vět učitel shromáždí a rozloží tak, aby k nim všichni žáci ve třídě měli přístup.

10. Žáci odhadují, které věty a obrázky patří k sobě a krátce zdůvodňují proč.
11. Při závěrečné sebereflexi zhodnotí každý žák svůj vlastní výkon a výkon spolužáka, který s ním byl ve dvojici (sebehodnocení a hodnocení spolužáka).

Poznámka:

Dvojice, které budou se skládáním puzzle hotovy dříve, mohou zkusit odhalit odlišnosti mezi obrázky (jiné roční období, hustší zimní střepečky na uších atd.). Odlišný rozsah i náročnost textů umožňuje učitelům přiřadit dvojici text odpovídající individuálním schopnostem žáků a výuku tak diferencovat. Význam zakroužkovaných slov dohledají žáci na kartičkách rozmístěných učitelem po třídě, kartičky s vysvětlením významu ani pracovní listy nesmějí dvojice nikam přenášet. Učitel žáky předem upozorní, že není důležité zapsat do pracovního listu význam doslovně, ale opsat ho výstižně svými slovy. Zápis významu slov by měl být výsledkem dohody dvojice mezi sebou, stejně jako název a obě požadované formy prezentace.

Rozsah hodnocení

Je na zvážení učitele, kolik dvojic žáků bude sledovat. Výsledky svého pozorování zaznamenává učitel do záznamového archu pro pozorování průběžně.

Hodnocení

Základem hodnocení je učitelské posouzení dosažené úrovně kompetence komunikativní.

Podkladem pro hodnocení je učitelský záznam pozorování projevů konkrétního žáka během práce ve dvojicích (pozorování).

V hodnoticím archu učitel označí dosaženou úroveň sledovaných aspektů klíčové kompetence podle svého pozorování.

Na základě označených úrovní sledovaných aspektů klíčové kompetence je stanoveno celkové hodnocení úrovně kompetence komunikativní.

Dosažená úroveň sledovaného aspektu klíčové kompetence je převedena na bodové hodnocení:

- Úroveň 1 – pozorování učitele 2 body.
- Úroveň 2 – pozorování učitele 4 body. Za hodnocení spolužákem ze dvojice je maximální celkový součet 3 body (0,5 bodu za jedno označené tvrzení).

Součet bodů z pozorování učitele (pozorování) a hodnocení spolužákem (sebehodnocení a hodnocení spolužáka) je podkladem pro výsledné hodnocení.

Výsledná informace pro žáka

Celková informace o ohodnocené úrovni například díky přehledu dosažené úrovně dovedností pro žáky.

Výsledná informace pro učitele

Celková informace o rozložení dosažené úrovně kompetence komunikativní v dané skupině žáků. Individualizovaná informace o žácích, kterou učitel může využít pro nastavení plánu

rozvoje jednotlivých žáků v oblasti kompetencí (posilování a podpora aspektů, které zatím nejsou dostatečně rozvinuty, odpovídající výzvy v oblastech, které jsou rozvinuty nadprůměrně apod.).

Obměna hodnoticí aktivity ve výuce

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být texty upraveny a zjednodušeny. Další možností je např. tučné či barevné zvýraznění důležitých informací v přidělených textech. Žákům nadaným či mimořádně nadaným může učitel naopak u neznámých slov zadat jen odkazy na zdroje (i elektronické), žáci si následně vyhledají významy slov sami. Také požadovaný výstup jim může být zadán náročnější formou, např. sdělit spolužákům, co nového se dozvěděl, i prostřednictvím jednoduchých symbolů, šifrou, rébusem, pantomimou.

